

tba afbouwpost

NUMMER 50 • OKTOBER 2026

JAARGANG 15 • WWW.TBAFBOUW.NL

HET MAGAZINE OVER ONTWIKKELINGEN IN DE AFBOWSECTOR EN WAT DAT VOOR U BETEKENT.

Leermeester:
Geef vakmanschap door 4

TBA aanwezig op de
Plafond- & Wanddag 2026 6

Enquete: Wat vindt u
van AfbouwPost? 7

Stukadoors

Scheuren in gevelstucwerk 8

Plafond & wand

**Scheuren in akoestische
balkonplafonds 12**

Vloeren & terrazzo

**Te dunne dekvloer
ongeschikt voor gietvloer 16**

Natuursteen

**Glansverschillen in
natuursteenvloer 20**

Van de voorzitter

Goede vakmensen zijn belangrijk voor onze sector. Dat weten we allemaal. Maar nieuwe vakmensen moeten het vak wel ergens leren. En een groot deel daarvan gebeurt gewoon in de praktijk, op de werkvloer.

Daarom besteden we in deze AfbouwPost aandacht aan leermeesters. Ervaren vakmensen kunnen hun kennis en ervaring doorgeven aan een nieuwe generatie. Dat is belangrijk voor leerlingen, maar ook voor bedrijven. Goede begeleiding helpt nieuwe medewerkers om het vak sneller en beter onder de knie te krijgen.

Ook onze technische adviseurs leren iedere dag van wat zij in de praktijk tegenkomen. In deze editie leest u weer een aantal interessante cases. Zo komen een te dun uitgevoerde dekvloer, scheuren in gevelstucwerk, vochtproblemen bij balkonplafonds en glansverschillen in een natuurstenen vloer aan bod. Vaak blijkt dat een probleem een andere oorzaak heeft dan je op het eerste gezicht zou denken.

Op 12 november vindt de Plafond- & Wanddag plaats in De Basiliek in Veenendaal. TBA is daar aanwezig. Bent u erbij? Loop dan vooral even bij ons langs.

Tot slot horen we graag wat u van AfbouwPost vindt. Daarom hebben we een korte enquête opgesteld. Invullen kost ongeveer twee minuten en helpt ons om AfbouwPost nog beter aan te laten sluiten bij wat u als lezer interessant vindt. U vindt de enquête op www.tbafbouw.nl/enquete-afbouwpost, of scan de QR-code hieronder.

Veel leesplezier! ■

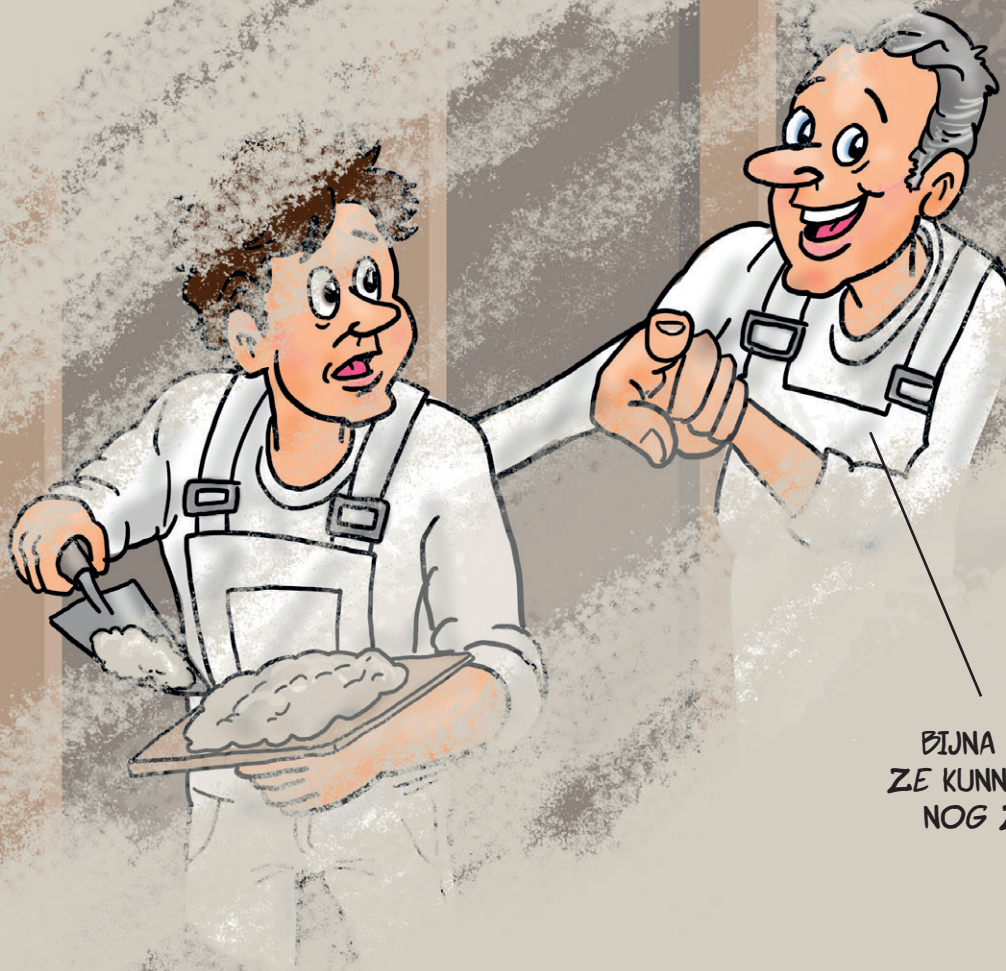
A. B. van Kruistum, voorzitter Technisch Bureau Afbouw

LEGENDA

- TBA Algemeen
- Stukadoors
- Plafond & Wand
- Vloeren & Terrazzo
- Natuursteen

LEERMEESTERSCHAP: GEEF VAKMANSCHAP DOOR!

BIJNA GOED,
ZE KUNNEN ONS
NOG ZIEN!

Leermeester:

Geef vakmanschap door

Goede vakmensen zijn onmisbaar in de afbouw. Maar vakmanschap ontstaat niet vanzelf. Nieuwe medewerkers en leerlingen leren het vak voor een belangrijk deel in de praktijk. Ervaren vakmensen spelen daarbij een belangrijke rol. Als leermeester draag je jouw kennis en ervaring over aan een nieuwe generatie en help je het vakmanschap binnen de sector te behouden.

Begeleiden is ook een vak

Een goede vakman is niet automatisch een goede leermeester. Het begeleiden van een leerling vraagt om specifieke vaardigheden. Hoe leg je werkzaamheden duidelijk uit? Hoe geef je goede feedback? Hoe motiveer je een leerling? En hoe zorg je ervoor dat iemand steeds zelfstandiger leert werken?

Tijdens een leermeesterkursus leer je hoe je leerlingen op een goede manier begeleidt, instrueert en motiveert. Ook is er aandacht voor het voeren van gesprekken en het omgaan met verschillende situaties op de werkvloer. De praktijk staat daarbij centraal.

Blijven ontwikkelen

Ook nadat je leermeester bent geworden, is het belangrijk om je kennis en vaardigheden op peil te houden. De manier waarop jongeren leren en werken verandert en iedere leerling vraagt om een andere aanpak. Regelmatige bijscholing helpt om daar als leermeester goed op in te spelen.

In de cao Afbouw is vastgelegd dat leermeesters iedere twee jaar bijscholing volgen. Tijdens zo'n bijscholing wordt opnieuw aandacht besteed aan het begeleiden, motiveren en ontwikkelen van leerlingen.

Investeren in de toekomst

Goede begeleiding helpt leerlingen om zich te ontwikkelen tot zelfstandige vakmensen. Tegelijkertijd zorgt het ervoor dat de kennis en ervaring van ervaren vakmensen niet verloren gaat. Daarmee is het opleiden en bijscholen van leermeesters niet alleen belangrijk voor de leerling en het bedrijf, maar voor de hele afbouwsector.

Wil je leermeester worden of is het tijd om je kennis op te frissen? Er zijn verschillende trainingen en aanbieders beschikbaar.

Bekijk hier het actuele aanbod van leermeestertrainingen:

www.afbouwacademie.com/leermeesters ■

Subsidie voor leermeesters

Voor het volgen van een leermeesterkursus of de verplichte tweejaarlijkse bijscholing is subsidie beschikbaar vanuit het O&O-fonds Afbouw. Werkgevers die aan de voorwaarden voldoen, kunnen een vergoeding krijgen voor het cursusgeld en de verletkosten. De subsidie geldt voor cursussen bij de door cao-partijen aangewezen opleidingsinstituten NOA, Savantis en Vollandis.

Technisch Bureau Afbouw aanwezig op de Plafond- & Wanddag 2026

Op donderdag 12 november 2026 vindt in De Basiliek in Veenendaal de Plafond- & Wanddag plaats. Ook Technisch Bureau Afbouw (TBA) is deze editie weer van de partij. Bezoek onze stand, ontmoet onze adviseurs en praat met ons bij over technische ontwikkelingen en vraagstukken binnen de plafond- en wandsector.

De Plafond- & Wanddag is dé beurs- en netwerkdag voor professionals in de plafond- en wandmontage. Vanaf 15.00 uur presenteren leveranciers, fabrikanten en dienstverleners op de beursvloer de nieuwste producten, systemen en technieken. Een mooie gelegenheid om innovaties te bekijken, kennis en ervaringen uit te wisselen en vakgenoten en relaties uit de sector te ontmoeten.

Van AI tot technische ontwikkelingen

Naast de beursvloer is er aandacht voor actuele ontwikkelingen binnen de branche. Zo laten experts zien wat kunstmatige intelligentie ondernemers nu al kan opleveren. Met praktische voorbeelden en live demonstraties maken zij duidelijk hoe AI kan helpen om slimmer en efficiënter te werken.

Voorafgaand aan de beurs vindt voor NOA-leden van de hoofdsector Plafond- & Wandmontage een ledenbijeenkomst plaats. Daar komen onder andere de stand der techniek, het kwalificatiedossier plafond- en wandmonteur, opleidingen en instroom, NEN-normen en ontwikkelingen vanuit de Technische Innovatiecommissie aan bod.

Kom langs bij TBA

Ook TBA is op de beursvloer te vinden. Heeft u een technisch vraagstuk uit de praktijk, wilt u meer weten over onze dienstverlening of gewoon eens van gedachten wisselen met onze adviseurs? Loop dan vooral even bij onze stand langs. We ontmoeten u graag!

Plafond- & Wanddag 2026

Donderdag 12 november 2026

De Basiliek, Wiltonstraat 56 in Veenendaal
Beursvloer geopend van 15.00 tot 19.00 uur
Aansluitend borrel in het Grand Café

Meer informatie over de dag vind je op:
www.plafondenwanddag.nl

Wat vindt u van AfbouwPost?

U heeft weer een nieuwe AfbouwPost in handen. Maar sluit het magazine ook aan bij wat u graag wilt lezen? Dat horen we graag van u!

Welke onderwerpen vindt u interessant? Wat vindt u van de inhoud en de omvang van het magazine? En leest u AfbouwPost het liefst op papier, digitaal of allebei? Met uw mening kunnen we toekomstige edities nog beter laten aansluiten op de wensen van onze lezers. Het invullen van de enquête kost maar 2 minuten. Bovendien verloten we onder de deelnemers **vijf VVV-cadeaubonnen van € 25,-**. Help ons AfbouwPost te verbeteren!

Vul de enquête in op
www.tbafbouw.nl/enquete-afbouwpost
of scan de QR-code

Stukadoors

*Scheuren in gevelstucwerk:
de oorzaak zat dieper*

Bij een gerenoveerde woning ontstonden na het aanbrengen van nieuw gevelstucwerk steeds meer scheuren. De scheuren werden bovendien steeds grover. Technisch Bureau Afbouw werd gevraagd de schade te onderzoeken en een hersteladvies op te stellen. Stukadoorsexpert Ed van der Plas ging ter plaatse op onderzoek uit.

Het ging om een oudere woning waarvan de gevel uit verschillende soorten metselwerk bestond. Op de gevel waren in het verleden al geschilderde en gestukadoorde afwerkingen aangebracht. Tijdens de renovatie waren delen daarvan verwijderd, waarna de gevel opnieuw van stukadoorswerk was voorzien. Enige tijd later ontstond scheurvorming.

“Bij zo’n schadebeeld is het belangrijk om niet alleen naar de zichtbare scheuren te kijken”, vertelde Ed. “Je wilt weten wat er onder het oppervlak gebeurt en hoe de bestaande gevel is opgebouwd.”

Scheuren én onthechting

Tijdens de inspectie zag Ed over vrijwel de gehele gevel scheuren. Sommige liepen rechtlijnig of diagonaal, andere hadden een grof gebogen en vertakkend patroon. De gemeten scheurwijdte varieerde van circa 0,3 tot 0,7 millimeter. Via dergelijke scheuren kon vocht de gevel binnendringen. Bij het bekloppen van het stucwerk kwam een tweede probleem naar voren. Grote delen klonken hol, ook op plaatsen waar nog geen scheuren zichtbaar waren. Het nieuwe stucwerk was daar plaatselijk onthecht van de ondergrond.

“Dat was een belangrijk signaal”, aldus Ed. “De scheuren waren dus niet het enige gebrek. Op verschillende plaatsen was ook de hechting met de bestaande ondergrond onvoldoende.”

Destructief onderzoek bevestigde dit beeld. De ondergrond bestond plaatselijk uit oud stucwerk, oud metselwerk en oude verflagen. De eerste nieuwe stuclaag bleek bovendien dun, bros en weinig samenhangend. Ook varieerde de totale laagdikte van het nieuwe stucwerk sterk.

Vocht speelde grote rol

Aan de onderzijde van de gevel zag Ed nog een ander schadebeeld. Daar lieten delen van het stucwerk los en waren zoutkristallen en algen-groei aanwezig. Vochtmetingen wezen op een sterk verhoogd vochtgehalte.

“Daar speelde vocht vanuit het maaiveld en de fundering een belangrijke rol”, legde Ed uit. “Vocht en opgeloste zouten trekken de constructie in. Wanneer het vocht verdampt, kunnen de zouten kristalliseren en schade aan de afwerking veroorzaken.”

De verschillende problemen versterkten elkaar. De wisselende laagdiktes en onvoldoende hech-

ting konden tijdens het verharden van het cementgebonden stucwerk bijdragen aan krimpspanningen en scheurvorming. Via de scheuren kon vervolgens opnieuw vocht binnendringen.

Eerst de oorzaak aanpakken

Alleen de scheuren herstellen of de gevel opnieuw afwerken was daarom geen duurzame oplossing. Eerst moest de vochtbelasting worden aangepakt en moest de gevel voldoende kunnen drogen. Vervolgens adviseerde Ed om het bestaande gevelstucwerk volledig te verwijderen en waar nodig het onderliggende metselwerk te herstellen.

Pas daarna kon een nieuw, op de bestaande gevel afgestemd pleistersysteem worden aangebracht. Ook de detaillering bij het maaiveld, de benodigde profielen en dilatatieën en een voldoende dampopen eindafwerking waren daarbij belangrijke aandachtspunten.

“Deze case liet mooi zien dat scheurvorming vaak het zichtbare gevolg is van problemen die dieper in de constructie zitten”, besloot Ed. “Voordat je gaat herstellen, moet je daarom eerst de onder-

grond, hechting en vochtuithouding goed onderzoeken. Anders bestaat het risico dat dezelfde schade na verloop van tijd gewoon weer terugkomt.”

Ook te maken met schade, scheurvorming of andere technische vraagstukken? Wil je meer weten over onze diensten?

Kijk dan op www.tbafbouw.nl/diensten ■

Scan hier en bekijk
onze diensten!

Scheuren in akoestische balkonplafonds

plafond & wand

Bij een appartementencomplex ontstond op verschillende balkons scheurvorming in de akoestische plafonds. Een eerder onderzoek had al aangetoond dat vocht een belangrijke rol speelde. Maar waar kwam dat vocht precies vandaan? Technisch Bureau Afbouw voerde daarom een vervolgonderzoek uit. Plafond- en wandspecialist Hermen de Hek onderzocht vijf woningen om de oorzaak van de schade verder te achterhalen.

“Op het eerste gezicht zou je bij vochtproblemen op een balkon al snel denken aan lekkage of regenwater”, vertelde Hermen. “Maar het schadebeeld liet zien dat daarmee niet alle scheuren konden worden verklaard.”

Verzwakte plafondplaten

De plafonds vertoonden verschillende soorten scheuren in de pleisterlaag van het akoestische plafondsysteem. Om te kunnen zien wat er onder het oppervlak gebeurde, werden op meerdere plaatsen delen van het plafond geopend. Daarbij bleek dat de akoestische basisplaten plaatselijk sterk waren aangetast. Het materiaal was zo verzwakt dat het eenvoudig tussen de vingers kon worden verpulverd.

“Dat was een duidelijke aanwijzing dat de platen gedurende langere tijd aan vocht waren blootgesteld”, aldus Hermen. “Als zo’n plaat herhaaldelijk vocht opneemt, verliest het materiaal uiteindelijk zijn sterkte. In combinatie met uitzetten en krimpen kan vervolgens scheurvorming ontstaan.”

Niet overal sprake van lekkage

Op één plaats was de oorzaak duidelijk. Een he-

melwaterafvoer had langdurig gelekt. Rond deze locatie waren natte plekken en karakteristieke kringvormige verkleuringen zichtbaar. Het plafondmateriaal was daar nog daadwerkelijk nat. Op andere balkons ontstond echter vergelijkbare schade zonder aanwijzingen voor een lekkage. Daar liepen de scheuren grillig en soms spinvormig door het plafondoppervlak. Ook op deze plaatsen bleken de basisplaten na het openen verzwakt.

“Daarmee wisten we dat lekkage niet het volledige schadebeeld kon verklaren”, vertelde Hermen. “We moesten dus verder kijken naar de omstandigheden waaraan deze plafonds werden blootgesteld.”

Condens als belangrijke factor

Uit gesprekken met bewoners kwam naar voren dat de balkons tijdens regen nauwelijks nat werden. Wel waren er grote temperatuurverschillen tussen dag en nacht en trad regelmatig condensvorming op het plafond op. Op één balkon waren zelfs duidelijke roestsporen zichtbaar bij een buitenlamp. Dat ondersteunde het beeld van een langdurig vochtige omgeving.

De balkons functioneerden feitelijk als halfopen buitenruimten. Vooral bij koelere nachten kon warme, vochtige lucht tegen het koudere plafondoppervlak condenseren.

“De akoestische afwerking kon dat vocht opnemen”, legde Hermen uit. “Wanneer dat proces zich steeds herhaalt, wordt de basisplaat telkens vochtig en droogt vervolgens weer. Dat zorgt voor veranderingen in het materiaal en uiteindelijk voor verlies van sterkte en scheurvorming.”

Vochtmetingen ondersteunden deze conclusie. De meeste plafonds waren tijdens het onderzoek aan het oppervlak droog. Slechts plaatselijk werd een verhoogd vochtgehalte gemeten. Dat paste volgens Hermen juist bij een tijdelijk proces zoals condensatie en niet bij een voortdurende lekkage.

Metten over langere periode

De conclusie was dat verschillende oorzaken sa-

men het schadebeeld hadden veroorzaakt. Plaatse-lijk was sprake geweest van een echte lekkage, maar bij een belangrijk deel van de plafonds was langdurige vochtbelasting door condensatie waarschijnlijk de boosdoener.

Om dit definitief vast te stellen, adviseerde Hermen om gedurende een langere periode dataloggers op verschillende balkons te plaatsen. Daarmee konden temperatuur en luchtvochtigheid worden gevolgd en kon worden vastgesteld hoe vaak en hoe lang omstandigheden voor condensatie optraden.

“Deze case liet goed zien dat vochtproblemen bij plafondsysteem niet altijd door een lekkage worden veroorzaakt”, besloot Hermen. “Een plafond kan tijdens een inspectie volledig droog zijn, terwijl het in de periode daarvoor regelmatig door condens is belast. Je moet daarom niet alleen naar

het schadebeeld kijken, maar ook naar de omstandigheden waarin het systeem wordt toegepast.”

Ook te maken met scheurvorming, losrakende delen of andere technische problemen bij plafond- en wandconstructies?

Kijk voor meer informatie over onze diensten op www.tbafbouw.nl/diensten ■

Scan hier en bekijk
onze diensten!

**Te dunne dekvloer
ongeschikt voor gietvloer**

Bij een nieuwbouwwoning bestond twijfel over de kwaliteit van de aangebrachte cementgebonden dekvloer. Op verschillende plaatsen waren beschadigingen en herstelplekken zichtbaar. Omdat de vloer uiteindelijk zou worden afgewerkt met een polyurethaan gietvloer, werd Technisch Bureau Afbouw gevraagd om de dekvloer onafhankelijk te beoordelen. René Rieborn, vloeren- en terrazzospecialist bij TBA, voerde de kwaliteitscontrole uit.

“Bij een gietvloer is het belangrijk dat de ondergrond technisch geschikt en voldoende stabiel is,” vertelde René. “Problemen in de dekvloer kunnen zich later namelijk ook in de vloerafwerking aftekenen.”

Grote verschillen in laagdikte

De cementgebonden dekvloer was aangebracht op een isolatielaag met daarin vloerverwarming. Tijdens de inspectie zag René dat het oppervlak plaatselijk open en ruw was. Ook waren verschillende reparaties zichtbaar.

Voor de laagdikte viel op. Op één locatie bedroeg de totale vloeropbouw circa 75 millimeter, inclusief 20 millimeter isolatie. Elders was de dekvloer

aanzienlijk dunner. Bij de entree werd na beperkt destructief onderzoek slechts circa 20 millimeter dekvloer aangetroffen. Hier liep een leiding voor de stadsverwarming door de vloer. Op een andere woonlaag werd circa 35 millimeter dekvloer boven de isolatielaag gemeten.

“Dat waren forse verschillen,” aldus René. “Bij een verend opgelegde dekvloer is voldoende laagdikte juist belangrijk om belastingen en spanningen goed te kunnen opvangen.”

Buigtreksterkte bepalend

Omdat de dekvloer op isolatiemateriaal lag, was sprake van een verend opgelegde dekvloer. Voor de technische beoordeling werd NEN 2742 als objectieve maatstaf gebruikt.

“Bij zo’n vloer is niet zozeer de druksterkte, maar vooral de buigtreksterkte bepalend voor de benodigde laagdikte,” legde René uit.

Bij een traditioneel gesmeerde cementgebonden dekvloer met F1-klasse bedroeg de vereiste dikte volgens de gehanteerde norm minimaal 70 millimeter. Vanwege de aanwezige vloerverwarming

moest daar minimaal 15 millimeter bij worden opgeteld. Daarmee kwam de vereiste laagdikte uit op minimaal 85 millimeter, exclusief isolatiemateriaal.

De onderzochte vloer voldeed daar niet aan. De maximale laagdikte bedroeg circa 65 millimeter en plaatselijk werd slechts 20 tot 40 millimeter aangetroffen.

Dilataties en randisolatie

Daarnaast ontbraken bij deurdoorgangen en andere vloerversmallingen velddilataties. Vanuit enkele buitenhoeken waren al scheuren zichtbaar. “Met vloerverwarming krijgt een dekvloer te maken met thermische bewegingen,” vertelde René. “Juist bij hoeken en versmallingen kunnen dan spanningen ontstaan.”

Ook ontbrak bij verschillende eerder uitgevoerde reparaties de randisolatie. De reparatiemortel

sloot daar rechtstreeks aan op de wanden. Hierdoor kon de vloer niet overal vrij uitzetten en krimpen.

Volledige vervanging

De conclusie was duidelijk: door de onvoldoende laagdikte, ontbrekende velddilataties en plaatselijk ontbrekende randisolatie was de bestaande dekvloer niet geschikt voor een polyurethaan gietvloer. Ook andere hechtend aangebrachte afwerkingen, zoals pvc, keramische tegels en bepaalde cementgebonden decoratieve vloeren, brachten een groot risico op scheurvorming, loslating of aftekening met zich mee.

Plaatselijk herstel bood onvoldoende zekerheid. Daarom werd geadviseerd de bestaande dekvloer volledig te verwijderen en een nieuwe vloeropbouw te realiseren.

Vanwege de beperkte beschikbare hoogte werd een dekvloer met een hogere buigtreksterkte

geadviseerd, bijvoorbeeld een calciumsulfaatgebonden dekvloer van minimaal F5-klasse. Daarbij moesten ook de randisolatie en veldisolaties correct worden uitgevoerd.

“Deze case liet goed zien dat je niet alleen naar het oppervlak van een dekvloer moet kijken,” besloot René. “De complete vloeropbouw bepaalt uiteindelijk of een vloer geschikt is voor de gekozen afwerking.”

Kijk voor meer informatie over onze diensten op www.tbafbouw.nl/diensten. ■

Scan hier en bekijk
onze diensten!

A large, bright room with a polished stone floor. The floor is made of large, rectangular tiles in a light beige or cream color. The tiles are highly reflective, showing clear reflections of the sunlight coming from large windows on the right side of the image. The windows are multi-paned and have white frames. The sunlight creates a grid-like pattern of light and shadow on the floor. The overall atmosphere is clean, modern, and bright.

natuursteen

***Glansverschillen in natuursteenvloer:
gebrek of optisch effect?***

In een nieuwbouwwoning ontstond discussie over de uitstraling van een natuurstenen tegelvloer. De bewoners zagen machineslagen, doffe plekken en verschillen in glans. Nadat de vloer was nabehandeld, bleef de vraag bestaan of de vloer voldeed aan wat van de gekozen natuursteen mocht worden verwacht. Technisch Bureau Afbouw werd gevraagd de vloer onafhankelijk te beoordelen.

Natuursteen met kleurvariatie

De vloer had een oppervlakte van circa 150 m² en bestond uit Egyptische kalksteen. De tegels varieerden van crèmewit tot geelbruin. Juist die natuurlijke kleurvariatie speelde een rol bij de beoordeling van het uiteindelijke vloerbeeld.

De oorspronkelijke klacht had betrekking op zichtbare machineslagen in het oppervlak van de tegels. Om deze te verwijderen, was de vloer geschuurd en vervolgens fijn nagepolijst.

Tijdens de inspectie konden de eerder gemelde machineslagen niet meer worden waargenomen, ook niet bij invallend strijklicht. Op een ongebruikte tegel was nog wel zichtbaar hoe een oorspronkelijke machineslag eruitzag. Dat beeld werd in de behandelde vloer niet aangetroffen.

Doffe tegel bleek vervuild

Wel waren op verschillende plaatsen verschillen in glans zichtbaar. Bij nadere inspectie bleek ech-

ter dat niet iedere doffe plek daadwerkelijk een afwijkende glansgraad had.

Een aantal tegels was aan het oppervlak vervuild. Na het goed reinigen van zo'n tegel kwam de glansgraad overeen met die van de naastgelegen tegels. Een deel van de ervaren verschillen kon daarmee relatief eenvoudig worden verklaard.

Toch bleef er vanuit bepaalde kijkhoeken verschil zichtbaar. Vooral bij strijklicht en wanneer de vloer vanaf enige afstand werd bekeken, oogden de donkerdere, geelbruine tegels doffer dan de lichtere tegels. Opvallend was dat dit verschil bij een beoordeling van bovenaf niet zichtbaar was. De foto's van de vloer lieten eveneens zien dat lichtere tegels afhankelijk van kijkrichting en lichtinval glanzender konden ogen dan de omliggende donkere exemplaren.

Licht, kleur en kijkrichting

De beoordeling liet daarmee zien hoe sterk de uitstraling van natuursteen afhankelijk kan zijn van omstandigheden. Kleurverschillen tussen afzonderlijke tegels, vervuiling, lichtinval en kijkrichting kunnen samen een vloerbeeld creëren waarin verschillen in glans groter lijken dan ze technisch daadwerkelijk zijn.

Van belang was ook hoe de eerdere herstelwerkzaamheden precies waren uitgevoerd. Wanneer slechts afzonderlijke tegels zouden zijn nageschuurd, kon een verschil in behandeling een verklaring zijn voor plaatselijke glansverschillen.

Wanneer de volledige vloer op dezelfde wijze was behandeld, lag een optisch effect als gevolg van de eigenschappen van de natuursteen meer voor de hand.

De case maakte daarmee duidelijk dat een verschil in uitstraling niet automatisch betekent dat sprake is van een technisch gebrek. Zeker bij natuursteen is het belangrijk om eerst te bepalen wat wordt veroorzaakt door de afwerking en wat samenhangt met vervuiling, natuurlijke materiaalvariatie, lichtinval en kijkrichting.

Twijfel over de kwaliteit of afwerking van een natuurstenen vloer? Kijk voor meer informatie over onze kwaliteitscontroles en schadediagnoses op www.tbafbouw.nl/diensten ■

Scan hier en bekijk onze diensten!

Colofon

AfbouwPost is het magazine van Technisch Bureau Afbouw (TBA) en informeert afbouwbedrijven over actuele ontwikkelingen, technische inzichten en praktijkervaringen in de afbouwsector. Het magazine verschijnt vijf keer per jaar.

Uitgever

Technisch Bureau Afbouw (TBA)
Mauritskade 27
2514 HD Den Haag
T 070 33 66 500
E info@tbafbouw.nl
W www.tbafbouw.nl

Redactie

Philip Overduin

Adreswijzigingen en opzeggingen

E ra@tbafbouw.nl

Auteursrechten

De redactie van TBA heeft de inhoud van deze uitgave met grote zorg samengesteld. Toch kan het voorkomen dat informatie onvolledig of onjuist is. We stellen het op prijs als je ons daarover informeert. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TBA.

Technisch advies nodig? Wij staan voor je klaar!

Onze deskundige technisch adviseurs geven onafhankelijk advies over stukadoren, plafond- en wandmontage (inclusief metalstud), vloerleggen, terrazzo, natuursteen, en andere afbouwwerkzaamheden. Als je wilt, bieden zij ook advies voor oplossingen en herstel. Naast het geven van technisch advies ontwikkelen we richtlijnen, kennispapers en brochures die jou ondersteunen bij de uitoefening van je vak.

Daarnaast organiseren we cursussen en incompany trainingen op maat. Informeer gerust naar de mogelijkheden.

Wil je op de hoogte blijven van nieuws binnen jouw sector? Houd dan onze nieuwspagina www.tbafbouw.nl/nieuws in de gaten of volg ons op Facebook, X, LinkedIn en Instagram!

Vragen?

Wij helpen je graag verder. Bel **070 33 66 500** of mail naar info@tbafbouw.nl. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag, van 08:30 tot 17:00 uur.

Technisch Bureau Afbouw
Mauritskade 27, 2514 HD Den Haag
www.tbafbouw.nl

